

คุณและโทษจากของเล่นเด็ก

ภ. อามาย์ สิงหะพันธุ์

ส่งเสียงเชียร์ไปด้วย..... ถ้าหากด้วยดวงคือ
ไม่ไปนั้นเป็นของเล่นง่าย ๆ สำหรับเด็กโชนบพ

โดยทั่วไป เมื่อพูดถึง "ของเล่น" ทุกคน
จะคิดถึงวิสกี้หรือสิ่งของที่ทำขึ้นเพื่อความสนุก
หรือผ่อนคลาย แต่เมื่อถึงวัยทารกและเด็กโชน-
โชนหรือวัยก้าวร้าวอย่างทุกวันนี้ ของเล่นเด็ก
หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบและทำขึ้น
เพื่อให้เยาวชนหรือผู้ที่มีอายุไม่เกิน 14 ปีบริบูรณ์

จากคำที่กล่าวสืบเนื่องนับมาเป็นเวลา
นานแล้ว..... เช่นว่า

".....อันชนกชนนี้รักเจ้า เขียมเทียบเท่า
ชีวิตว่าได้....." บ้าง

"ลูกบึงกิดเกล้า....." บ้าง
และอื่น ๆ

ย่อมแสดงให้เห็นว่า พ่อ-แม่ที่รักลูก
มากเพียงใด เมื่อรักมากก็พยายามสรรหาและ
บันดาลความสุขสารพัดที่พึงมีพึงหาได้มาให้กับ
ลูก ๆ รวมทั้งหลาน/เหลน หรือแม้แต่เด็กที่รับ
มาอยู่ในความอุปการะดูแล แต่สิ่งหนึ่งที่จะขาด
เสียมิได้ในปัจจัยของความรัก/ความเอ็นดูนั้น
ก็คือ "ของเล่น"

สิ่งใดก็ตามที่มีคุณอันดี ต่อผู้มีโทษมหันต์
ดังใน การหาของเล่นให้แก่บุตร-หลาน และ
เด็กในปกครอง ควรจะคำนึงถึงคุณและโทษที่
เกิดแก่เด็ก อันเป็นที่รักของเราร่วมกัน ก่อนที่จะ
พูดถึง คุณ-โทษ "ของเล่นสำหรับเด็ก" หรือ
"ของเด็กเล่น" ว่ามีอะไรบ้างนั้น พ่อ แม่ ปู่
อ่า ตา ยาย หรือผู้ปกครอง ควรจะได้ทราบเรื่อ
ความรู้เด็ก ๆ น้อย ๆ เป็นการศึกษาประกอบกา
พิจารณาเลือกสรรของเล่นที่จะให้เป็นประโยชน์/
ของกำลือ สำหรับเด็กด้วย ดังนี้

1. วัสดุ

วัสดุทุกชนิดที่ใช้ทำของเล่นต้องเป็นวัสดุ
ใหม่ หรือเป็นเศษวัสดุใหม่ที่ได้จากกระบวนการ
ทำผลิตภัณฑ์ขึ้นโดยไม่เคยใช้มาก่อน เช่น
เศษพลาสติกจากการทำชิ้นงาน เศษเส้นใย
สิ่งทอ เศษผ้า และต้องปราศจากสิ่งแปลกปลอม
ที่เป็นอันตราย หรือสิ่งกีดขวางในปริมาณที่อาจ

.....ฮี้ ฮี้ กับ กับ กับ ...? ...?

เสียงแจ้ว ๆ ขนรับกันเป็นทอด ๆ ละคร-
คลับกับเสียงหัวเราะของกลุ่มเด็กชายหญิงดังขึ้น
ฮึบกับเสียงสับจากที่หลุคหรือไหวตัวด้วยวง
เมกระทบกับไม้ฆาคา ทำให้หมดสติถึงความ
สนุกสนานในวัยเด็กเมื่อ 40 ปีก่อนโน้น แม้ว่า
เวลาจะผ่านไปนานแล้ว แต่รูปร่างไม่แตกต่างอะไร
กับกลุ่มเด็กบนเงินเงินซึ่งโอดก้นตามเจ้าเด็ก
หัวจุกที่วิ่งเพาะ่นาหน้า ทำท่าคล้าย ๆ กับคนขี่ม้า
โดยสมมติว่าก้านสว้อที่มีมือถือวางทาบอยู่ทว่าขวา
เด็กแกรนทั้งสองนั้น เป็นม้า..... เบื้องหลัง
เจ้าเด็กหมจุก มีเด็กชายอีกคนวิ่งตามในมือถือ
ก่อนไม้สว้อล่อลม ๆ ว่าตัวไม้ไม่ ฝั่งคันขี่ม้า
สมมติและคนขี่วงล้อที่ประคองด้วยความตั้งใจ
ให้ล้อหมุนเลื่อนไปโดยไม่ให้ล้มล้ม ดูจะเป็น
ตัวเอกของกลุ่มเด็กอีก 4-5 คนที่วิ่งตามกลาง

เล่น ซึ่งความจริงแล้วคำว่า "เล่น" จะมีความหมาย
บ่งบั่นถึงอะไรก็ได้ที่ทำให้เกิดความสนุกหรือ
ผ่อนคลาย ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น และมัก
จะไม่คำนึงถึงหรือละเลยเกี่ยวกับความปลอดภัย
ต่อสุขภาพอนามัย เมื่อวิสาหการที่ทันสมัยหรือม
กับสหภาพพวงเทคโนโลยี ทำให้เกิดสิ่งประดิษฐ์
มากมายหลายชนิดที่ของที่เป็นสิ่งอุปโภค-บริโภค
รวมทั้งของเล่นเด็กด้วย

เป็นอันตรายต่อสุขภาพ วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้เป็น วัสดุเคลือบนั้นอาจจะเป็นพลาสติก ไม้ แก้ว วัสดุยึดได้ สิ่งทอ เชื้อเพลิง วูลา โดยมีส่วน ประกอบอื่นอยู่ด้วย เช่น สารเคลือบ วัสดุพียอน ดี คินีน และอื่น ๆ

วัสดุที่ใช้เป็นองค์ประกอบในการทำของเล่นเด็กจะเป็นอะโรมาซินอยู่กับผู้ผลิต แต่จะต้องมีคุณสมบัติและลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.1 พลาสติก

1.1.1 ต้องทำจากเรซินที่ไม่เคยใช้งานมาก่อน หรือทำจากเศษพลาสติกที่เหลือจากการทำชิ้นงานอื่นโดยไม่เคยใช้งานมาก่อน และปราศจากสารเคมีหรือวัตถุใด ๆ ที่เป็นอันตราย หรือสิ่งอื่นใดในปริมาณที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

1.1.2 วัสดุเจือปน เช่น ผงสี สิวคจ-สภาพ ที่ใช้ผสมเพื่อประโยชน์ในการทำ - ต้องไม่มากจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือทำให้เกิดผลเสียต่อการใช้งาน

1.2 ไม้

1.2.1 ต้องปราศจากทรา หรือรอยที่เกิดจากการทำลายของปลวก หรือแมลงอื่น ๆ

1.2.2 ต้องไม่ยวบหรือยวบตัวสารรักษาเนื้อไม้ที่อาจเป็นพิษ หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

1.3 แก้ว

1.3.1 ของเล่นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ต้องไม่เปราะ แตกวันถูกแก้วในของเล่นที่แตกทำให้เกิดเสียง

1.3.2 ไม้ใช้กันแก้วของเล่นสำหรับเด็กอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไปได้เฉพาะส่วนที่เข้าในการใช้งาน เช่น กล้องส่องทางไกล และต้องหนาไม่น้อยกว่า 2 มิลลิเมตร

1.4 วัสดุยึดได้

1.4.1 ต้องปราศจากเศษวัสดุหรือชิ้นวัตถุใด ๆ ที่แข็ง แหวม คม หรืออื่น ๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก

1.4.2 ต้องไม่มียา เมล็ด ชิ้นส่วนของเมล็ด มูลสัตว์ หรือตัวอ่อนของแมลง

1.4.3 วัสดุยึดได้ที่มีลักษณะเป็นเม็ด (granule) ต้องมีขนาดไม่เกิน 3 มิลลิเมตรและต้องหุ้มห่อ 2 ชั้นก่อนทำเป็นของเล่น

1.5 สิ่งทอ

ต้องเป็นชนิดที่ไม่ติดไฟง่าย ซึ่งมีโอกาสลดทอนวิธีการที่กำหนดไว้ในมาตรฐานวิธีทดสอบ

และวิเคราะห์แล้ว เปลวไฟที่เกิดขึ้นต้องดับได้เอง ภายในเวลา 5 วินาที หรือบริเวณที่เกิดการลุกไหม้ในช่วงเวลา 5 วินาที ต้องมีความยาวน้อยกว่า 100 มิลลิเมตร

1.6 เชื้อเพลิง

เป็นส่วนประกอบที่มีในของเล่นบางชนิด เพื่อให้เคลื่อนไหว/เคลื่อนที่ได้" เชื้อเพลิงอาจจะเป็นของแข็งหรือของเหลวที่เข้าร่วมกับของเล่น และอยู่ภายในของเล่น หรือแยกอยู่ต่างหากก็ได้

นอกจากนี้ ยังมีข้อห้ามหรือข้อกำหนดไม่ให้วัสดุบางอย่างที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เช่น ยาฆ่าแมลงใช้ในการทำของเล่นเด็ก ตัวอย่างเช่น

ก. สารที่มีกรวยตัวเพื่อกันการกัดกร่อน

ข. วัสดุไวไฟ เช่น

- พลาสติก (พลาสติกในเกรด) หรือ

วัสดุอื่นที่มีสมบัติการติดไฟเหมือนเซลลูโลส ยกเว้นสิ่งที่เป็นส่วนประกอบในดี และวารินซ์

- วัสดุที่ผิวหน้าจะถูกเปื้อนไฟวาม (flash effect) ถ้าเข้าไปใกล้เปลวไฟ

- ก๊าซที่ติดไฟได้ (flammable gas)

- สารที่รวมตัวกับสารอื่นแล้วเกิดเป็นสารใหม่ที่ติดไฟได้

- สารที่เกิดความร้อนหรือติดไฟได้เองในบรรยากาศที่อุณหภูมิห้องโดยไม่ต้องได้รับพลังงานใด ๆ

- สารที่ถูกนำหรือความชื้นในอากาศ แล้วเกิดก๊าซที่ติดไฟได้ เช่น สารประกอบโลหะคาร์ไบด์

2. ลักษณะทั่วไป

ในการเลือกซื้อของเล่นเด็ก ไม่ว่าจะซื้อของถูกหรือแพง แต่เมื่อเสียเงินแล้ว ควรจะเลือกซื้อโดยพิจารณาถึงลักษณะทั่วไปของของเล่นเด็ก ดังต่อไปนี้

2.1 พื้นผิว

ต้องสะอาดและไม่มีรอยตำหนิหรือข้อบกพร่องใด ๆ ซึ่งอาจทำให้เกิดบาดแผลหรือเป็นอันตรายต่อเด็ก

2.2 ขอบที่จับหรือสัมผัสได้

สำหรับของเล่นที่มีขอบที่จับหรือสัมผัสได้ง่าย ต้องมีลักษณะที่ปลอดภัยหรือเกิดอันตรายจากการเล่นน้อยที่สุด

- ขอบของส่วนที่เป็นแก้ว ต้องมน ไม่มีคม หรือต้องเคลือบด้วยสาร (เช่น พลาสติก) ป้องกันความคมไว้

- ขอบของส่วนที่เป็นโลหะแผ่น ต้องไม่มีคม หรือต้องงอโค้งหรือมีน หรือต้องเคลือบด้วยสาร (เช่น พลาสติก) ป้องกันความคมไว้

- ขอบของส่วนที่เป็นวัสดุอื่น เช่น พลาสติก โลหะ ไม้ ต้องปราศจากสิ่งบกพร่อง (เช่น คว้า เลียน รอยฉีกขาด) ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก

- ไม่ควรซื้อหรือให้ของเล่นที่มีคมกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 4 ปี

- สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ของเล่นที่มีรู และเป็นของเล่นที่ทำด้วยวัสดุแข็งบาง เช่น โลหะแผ่น และวัสดุอื่น ๆ ที่มีความหนา

น้อยกว่า 1.6 มิลลิเมตร และมีความลึกของรู 10 มิลลิเมตร หรือมากกว่านั้น ต้องมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของรูน้อยกว่า 5 มิลลิเมตร หรือมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของรูเกิน 12 มิลลิเมตร และขอบต้องไม่มีคม หรือต้องเคลือบด้วยสารป้องกันความคมไว้

2.3 ตัวยึด

ของเล่นเด็กบางชนิดจะประกอบด้วยชิ้นส่วนหลาย ๆ ชิ้น ซึ่งจะต้องยึดติดกัน ตัวยึดให้ชิ้นส่วนติดกันเป็นรูปร่างต่าง ๆ นั้น ต้องปราศจากสิ่งบกพร่อง (เช่น เลียน) ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อเด็ก ส่วนหัวของตัวยึดที่ออกแบบให้ฝังจมในเนื้อวัสดุ ต้องไม่มีส่วนใดยื่นออกเหนือพื้นผิวของของเล่น และส่วนปลายของตัวยึด เช่น หมุดเกลียว ตะปู และอื่น ๆ ที่ใช้ทำของเล่น ต้องไม่เป็นส่วนที่จับหรือสัมผัสได้ง่าย

2.4 ปลาดยอื่น

ในของเล่นเด็กที่จับ หรือสัมผัสได้ง่าย ปลาดยอื่นต้องไม่แหลมหรือมีคม ต้องมีสารเคลือบ เช่น มีพลาสติกหุ้มไว้เพื่อป้องกันความคม สำหรับปลาดยอื่นที่เป็นเส้นลวดเพื่อให้เด็กจับงอได้ในเวลาเล่น จะต้องม้วนหรือพันให้เรียบร้อย และไม่หักง่าย

ของเล่นที่จำเป็นต้องมีปลาน้ำจืดหรือมีความคมมันไม่ควรจะซื้อให้กับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 6 ปี

นอกจากข้อควรพิจารณาในการซื้อข้างต้นแล้ว ควรจะดูว่าของเล่นนั้นมีกลไกในการขับเคลื่อน เช่น เฝือง สายพาน หรือไม้ ถ้ามีจะต้องไม่อยู่ในบริเวณที่จับหรือสัมผัสได้ง่าย อยู่ในที่ที่ปลอดภัย มีความแข็งแรงต่อการตกกระแทก ไม่หลุดง่าย และถ้าจำเป็นจะต้องใช้ลานและมีการหมุนคลายลานขณะเล่น ส่วนที่เป็นกบฏอง ควรอยู่ห่างจากตัวของเล่น ประมาณ 2-12 มิลลิเมตร

สำหรับเด็กอายุ น้อยกว่า 3 ปี เชือก ลวด หรือวัสดุอื่น ๆ ที่ใช้ในการทำให้เคลื่อนไหวควรมีขนาดประมาณ 1.5 มิลลิเมตร และมีการกลบคืนตัวไม่แรงเกินไป เพราะจะทำให้เกิดอันตรายต่ออวัยวะของเด็ก เช่น นิ้วมือ แขน ขาตา หรือใบหน้าของเด็กได้

ของเล่นเด็กบางอย่าง อาจมีส่วนที่เป็นสปริงประกอบอยู่ด้วย ควรจะดูความมั่นคง แข็งแรง และการกลบคืนตัว เพื่อความปลอดภัยสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ของเล่นที่มีเชือก ลวด หรือวัสดุอื่นสำหรับลากหรือดึงให้เคลื่อนที่ จะต้องไม่มีคม ถ้าเชือก ลวด หรือวัสดุอื่นที่มีอยู่ในของเล่นเพื่อใช้สำหรับคล้องคอ ของเล่นชนิดนั้นไม่ควรให้เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี เล่น

ของเล่นที่ใช้ครบวงจร ปิดปากหรือจมูก และทำจากวัสดุที่อากาศผ่านไม่ได้ ควรจะเลือกวัสดุที่เป็นพลาสติกอ่อน มีช่องให้อากาศผ่าน เพื่อให้เด็กหายใจได้สะดวก ถ้าเป็นของเล่นที่มีเสียง ควรเลือกชนิดที่มีเสียงแบบไม่ต่อเนื่อง และมีการให้เสียงได้แต่ละครั้งไม่เกิน 1 วินาที และมีระดับเสียงไม่เกิน 105 และ 110 เดซิเบลเอ (dBA) สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 18 เดือนและสูงกว่า 18 เดือน ตามลำดับ ถ้าของเล่นนั้นเป็นชนิดที่มีเสียงต่อเนื่องมากกว่า 1 วินาที จะต้องมีการระดับเสียงไม่เกิน 75 และ 85 dBA สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 18 เดือน และสูงกว่า 18 เดือน ตามลำดับ

นอกจากสิ่งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้ปกครองควรจะพึงมีพื้นฐานเรื่องการศึกษาของวัสดุที่ใช้ทำของเล่น เช่น ของเล่นที่เป็นพลาสติก ควรหาขนาดหรือหมบปลอม หรือของเล่นที่มีผิวนอกเป็นขนฟู โดยเลือกวัสดุที่ไม่ผลิตไฟง่าย

ของเล่นเด็ก ตามความเข้าใจแค่นี้หมายถึงสิ่งที่ทำขึ้นเพื่อความสนุกหรือผ่อนคลายเท่านั้น ปัจจุบันนี้ความหมายได้ขยายขอบเขตกว้างขึ้น ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีส่วนให้เด็กได้มีการพัฒนา/เสริมสร้างความเจริญทางสมอง สติปัญญา ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ตามวัยของเด็กด้วย แม้แต่รูปแบบ ลักษณะ และชนิดของของเล่นเด็กเองก็มีการพัฒนา ดังจะเห็นได้จากกาเปลี่ยนแปลงจากการใช้วัสดุต่าง ๆ เช่น ก้านกล้วย ไม้ไผ่ผูกด้วยเชือกให้เป็นวงกลม ทำเป็นของเล่น ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น อีกทั้งในยุคปัจจุบันนี้พ่อแม่/ผู้ปกครองเองก็นิยมซื้อหาของเล่นให้แก่อีกมากขึ้น

ของเล่นที่มีผลจำหน่ายในประเทศไทยในขณะนี้ อาจจำแนกตามวัสดุหลักที่ใช้ผลิตได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ของเล่นเด็กที่ทำด้วยพลาสติก และโลหะ วัสดุที่ใช้อาจเป็นพลาสติกล้วน หรือโลหะล้วน หรือพลาสติกประกอบโลหะก็ได้ ซึ่งมีทั้งชนิดใช้และไม่ใช้เครื่องกลไก วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิต ได้แก่ เม็ดพลาสติก (ประเภท โพลีเอทิลีน, โพลีโพรพิลีน, โพลีไวนิล) และโลหะ ของเล่นประเภทนี้ ได้แก่ รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน ลูกบอลดี หุ่นยนต์ คาบ ปืน วอลเลย์บอล
 2. ของเล่นเด็กที่ทำด้วยผ้า วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิต คือ ฝ้าย และใยสังเคราะห์ ได้แก่ ตุ๊กตาสัตว์ ตุ๊กตาขนสัตว์ และตุ๊กตารูปสัตว์ชนิดต่าง ๆ
 3. ของเล่นเด็กที่ทำด้วยไม้ วัสดุหลักที่ใช้ในการผลิต มักจะใช้ไม้ยางพารา ซึ่งมีราคาถูกและหาได้ภายในประเทศ ของเล่นชนิดนี้ ได้แก่ ของเล่นหรืออุปกรณ์เพื่อการศึกษ ของเล่นเพื่อฝึกความจำในการถอดเป็นชิ้น-แกะ และประกอบใหม่ได้ และของเล่นที่ทำเป็นรูปสัตว์ รถมอเตอร์ไซค์ เกรียน หรือรถลาก
- ของเล่นดังกล่าวทั้ง 3 ประเภทข้างต้น นอกจากวัสดุหลักที่ใช้ในการผลิตแล้ว ยังมีองค์ประกอบอื่น เช่น สารเคลือบ วัสดุติดเชิมน สี ดินปืน ฯลฯ
- สารเคลือบ ได้แก่ สี วาร์นิช แล็กเกอร์ โลหะ และอื่น ๆ
 - วัสดุติดเชิมน ได้แก่ ใสตินสอค่า ใสตินสอสี หมึกปากกาถูกสิ้น สีเทียน ซอด้ก

- สี ได้แก่ สีน้ำมันและสีน้ำทุกชนิดที่เป็นของเล่น หรือเป็นชิ้นส่วนของของเล่น
- ดินปืน ได้แก่ ดินน้ำมัน และดินเหนียวที่ใช้สำหรับปั้น

จากกล่าวได้ว่า ของเล่นเด็กเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยให้เด็กมีการพัฒนาได้เหมาะสมกับวัย และเป็นของคู่กับเด็กมาทุกยุคทุกสมัย เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปว่า ของเล่นเด็ก นอกจากจะช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความเจริญงอกงามทางร่างกาย และสมองของเด็กแล้ว ยังช่วยสร้างความสนุกสนาน และเพลิดเพลินแก่เด็ก ช่วยให้เด็กใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ได้เหมาะสมกับวัย อย่างไรก็ดีตามการเลือกหรือจัดหาของเล่นที่ไม่เหมาะสมให้แก่เด็ก ก็อาจเกิดโทษได้พอ ๆ กับการให้ประโยชน์เช่นกัน ด้วยคุณและโทษนี้ ทำให้ในต่างประเทศ มีหน่วยงานตรวจสอบมาตรฐานเพื่อความปลอดภัยของเยาวชนของชาติ ก่อนการนำออกจำหน่ายหรือส่งนำเข้าจากประเทศอื่น สำหรับประเทศไทย แม้ว่าจะมีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม "ของเล่น" ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว แต่ก็ยังมีได้มีการบังคับใช้อย่างเข้มงวด ของเล่นเด็กที่มีจำหน่ายในท้องตลาด โรงงานเย็บทำของเล่นได้อย่างเสรี ผู้ผลิตมักจะไม่คิดถึงคุณภาพ นอกจากการขายอย่างง่ายผ่านช่องทางเท่านั้น โดยไม่คำนึงถึงพิษ-อันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชน ตัวอย่างเช่น วัสดุที่ใช้ในการผลิต บางครั้งก็ใช้พลาสติกเก่าหลอมกลับมากทำของเล่นจำหน่าย ซึ่งจะต้องผสมสีและสารอื่นลงไปมาก ๆ เพื่อให้ดูสีสันหรือสีเข้ม และเพื่อปิดบังความเก่าของวัสดุ ใช้ไฟมีโลหะหนัก (เช่น ตะกั่ว แคดเมียม สังกะสี เป็นต้น) ผสมอยู่มากเกินเกณฑ์ที่กำหนดสำหรับความปลอดภัย ตามมาตรฐานสากลของเล่นที่มีสีนั้นไม่มีความคงทน เปราะ แตก-หักง่าย ทำให้เกิดอันตรายต่อเด็ก

ดังนั้น โดยหลักการแล้ว ในการเลือกของเล่นให้เด็ก จะต้องเลือกประเภทและชนิดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก สำหรับกรณีของเล่นทำจากผ้า ต้องเป็นวัสดุที่ไม่ถูกผลิตไฟง่าย ชิ้นส่วนของเล่นเด็กที่มีขนาดเล็ก เช่น จมูกหรือลูกตาของตุ๊กตา จะต้องไม่หลุดง่าย เพราะชิ้นส่วนขนาดเล็กนี้เด็กอาจนำไปปาก หรือจุกนม ก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็ก ของเล่นเด็กประเภทโลหะ

หรือพลาสติก จะต้องไม่มีนมหรือเหยือกที่แหลมคมที่จะทำให้เด็กบาดเจ็บ-ได้รับอันตรายขณะเล่น สำหรับของเล่นเด็กที่ทำจากไม้ ไม้จะต้องไม่มีเสียง นุ่มแหลมและคม นอกจากนี้ นมด ตะปู หรือตัวอื่นที่อาจจะต้องประกอบเข้ารูปให้เรียบร้อยปราศจากข้อบกพร่อง/จุดที่ก่อให้เกิดอันตราย และต้องปลอดภัยต่อเด็กขณะเล่น

โดยเหตุที่ธรรมชาติของเด็กมักจะชอบของเล่นที่มีสี เด็กจึงเลือกชอบสีสดมาก ดังนั้นสีและสารเคลือบที่ใช้ทาบนของเล่นเด็กจึงเป็นสิ่งสำคัญ สดุดูด เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็กในสารเคลือบ วัสดุที่ใช้ เช่น พลาสติก กระดาษ กระดาษแข็งที่เป็นส่วนประกอบของของเล่น จะมีโลหะหนักหรือสารประกอบของโลหะหนัก เช่น พวง สารหนู แร่ใยหิน แคดเมียม โครเมียม ตะกั่ว ปะออด เป็นส่วนผสมอยู่ สารเหล่านี้ถ้ามีปริมาณเกินเกณฑ์ความปลอดภัยแล้วจะก่อให้เกิดอันตรายต่อเด็ก และอาจร้ายแรงยิ่งขึ้นเกิดการแพ้หรือผิวหนังได้ โลหะหนักและสารประกอบสังกะสี จะพบในสีและดินเหนียว นอกจากนี้ในกาวและตัวทำละลายที่ใช้กับของเล่นเด็ก อาจมีสารพิษอื่นผสมอยู่

ดังนั้น พ่อแม่ผู้ปกครองจึงควรระวังไม่ให้เด็กหยิบเด็กกัดหรือแกะของเล่น เพราะพิษจากโลหะหนักที่อยู่ในสารเคลือบ วัสดุที่ใช้ เช่น พลาสติก กระดาษ กระดาษแข็ง สี ดินเหนียว กาว และหรือตัวทำละลาย จะเข้าสู่ร่างกายของเด็ก สารบางตัวเช่น สารหนู ตะกั่ว ปะออด จะสะสมพิษได้ หมอความว่า ถ้าสารเหล่านี้เข้าสู่ร่างกายแม้ว่าจะในปริมาณน้อย ๆ แต่พิษ/อันตรายจากโลหะหนักที่เข้าสู่ร่างกายแล้ว ร่างกายไม่สามารถขับถ่ายออกได้ และจะสะสมไว้ในร่างกายมากขึ้นจนทำให้เกิดโรค/อันตรายต่อสุขภาพของเด็ก ทำให้พิการ บางครั้งอาจร้ายแรงยิ่งขึ้นเสียชีวิตได้ ตัวอย่างของอันตรายเนื่องจากสารโลหะหนักหรือสารประกอบของโลหะหนัก อาจกล่าวโดยย่อได้ ดังนี้

- พวง : เมื่ออยู่ในสภาพไอ/พิษ จะเป็นพิษ และเป็นอันตรายต่อระบบประสาทและระบบการหายใจ ดังนั้น การทำละลายของเล่นเก่าที่ไม่ใช้แล้วโดยการเผา จึงควรระวังพิษจากไอ/พิษของสารประกอบที่เกิดขึ้นจากพวงด้วย

- สารหนู : ทำให้เกิดโรคมะเร็งที่ผิวหนัง ทำลายระบบทางเดินอาหาร เป็นโรคกระดูก/ลำไส้ อาเจียน ท้องร่วงอย่างแรง กล้ามเนื้อเกร็ง/เป็นอัมพาตหรือสูญเสียการบังคับของกล้ามเนื้อ (การพูด/การกลืน)

- แร่ใยหิน : การสูดดมของเส้นใย ทำให้เกิดโรคความดัน แขนงเป็นอัมพาต อุจจาระเป็นเลือด ปวดท้อง-อาเจียนอย่างแรง

- แคดเมียม : ทำให้เกิดโรค Itai Itai ซึ่งโรคนี้เป็นที่รู้จักและเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศญี่ปุ่น ดับและไตเสื่อมสภาพการทำงาน อ่อนแอผิดปกติ การทำงานของกล้ามเนื้อและระบบหายใจถูกทำลาย เจ็บหน้าอก ไออย่างแรง

- โครเมียม : ทำให้เกิดโรคผิวหนังอักเสบ มะเร็งที่ปอด

- ตะกั่ว : ทำให้เกิดอาการผิดปกติของระบบประสาท สมอง ระบบทางเดินอาหาร ระบบการหายใจ ปอด ดับและไตพิการหรือทำงานผิดปกติ

- ปะออด : ทำอันตรายต่อระบบประสาทส่วนกลาง ได้แก่ สมอง โขสันหลัง ทำให้เกิดการควบคุมเกี่ยวกับกระดิ่งไหวของแขน ขา การพูด การเคี้ยว การกลืน เป็นต้น

สำหรับตัวทำละลายที่ใช้ในการขึ้นรูปหล่อ หรือฉีดอัดเพื่อทำของเล่นที่เป็นพลาสติก จำพวกโพลีเอทิลีน โพลีโพรพิลีน โพลีสไตรีน นั้น ส่วนใหญ่มักจะใช้ตัวทำละลายที่เป็นสารประกอบอินทรีย์ เช่น เบนซีน นิโตรเบนซีน โคลโทลูอีน ไซลีน เมทิลเอทิลคีโตน โพรพิลีน เซลลูโลสโพรพานอล คีโตน และเพทาซีน เป็นต้น ซึ่งอาจจะถูกกักไว้ในขณะขึ้นรูปหล่อ หรือฉีดอัด ทำให้เหลือตกค้างติดอยู่ในเนื้อของของเล่น ถ้าเด็กได้หยิบเข้าสู่ว่างกายโดยการสูดดม ในขณะที่เด็กแสดงความรัก ความเอ็นดู กอดจูบหรือหอม โดยเฉพาะเด็กเด็กมักชอบอมของเล่น สารพิษนั้นก็เข้าสู่ร่างกาย เมื่อร่างกายรับไว้ในปริมาณมากจะก่อให้เกิดโรคไตเนื่องจากมีผลเสียต่อประสิทธิภาพในการแบ่งตัว/เพิ่มจำนวน หรือแบ่งตัว/เพิ่มจำนวนได้น้อยกว่าปกติ (hyporegenerative anaemia) เกิดความระคายเคือง-อักเสบที่ผิวหนัง-เยื่อหุ้มอวัยวะ (irritant effect on skin and mucous membrane) เป็นอันตรายกับปอดและระบบการหายใจ การมองเห็น ทำให้ซึมซา

อาเจียน เป็นลมแน่นิ่งหรือสลบได้ ของเล่นที่มีขนฟูทำด้วยใยสังเคราะห์ (สำหรับเด็กที่แพ้ใยสังเคราะห์ หรือแพ้สิ่งที่ใช้ย้อมเส้นใย) จะทำให้เกิดอาการคัน เป็นผื่นแดงตามร่างกาย อาจทำให้เกิดโรคผิวหนัง โดยสรุปแล้ว การเลือกของเล่นให้เด็กวัยเด็ก จำเป็นต้องระวังอันตรายให้มาก เช่น เด็กอายุ 3-5 ปี

- ไม่ควรให้เล่นของเล่นที่ทำด้วยแก้ว หรือของเล่นพลาสติก/ไม้ ที่เปราะหักง่าย มีเหลี่ยมขอบคม มีจุดแหลมหรือสปริงที่แข็ง และมีการกลายตัวแรง งดเว้นของเล่นที่ทำด้วยวัสดุพองตัวหรือขยายตัวได้มากเวลาถูกน้ำ หรือมีขนาดเล็กลง ๆ เมื่อเคี้ยวใส่ปากของเล่น ทำให้สิ้นเหตุระคายเคือง และไปอุดหลอดลมได้

- ของเล่นที่มีเสียงไม่ควรให้เสียงดังเกินไป เพราะจะเป็นอันตรายต่อระบบการฟังเสียง

- เลือกของเล่นชนิดที่มีเชือก ด้าย หรือวัสดุอื่น สำหรับการลาก/ดึงให้เคลื่อนที่ ซึ่งจะปลอดภัยกว่าของเล่นที่มีสายสำหรับคล้องคอสำหรับเด็กที่มีน้ำหนักเพียง - ไม่ควรให้เด็กเล่นของเล่นที่ทำด้วยใยสังเคราะห์ หรือผ้าที่ย้อมสีสด/ดูฉูดฉาด สีฉูดฉาด เป็นต้น

เมื่อกล่าวถึงอันตรายหรือโทษที่อาจเกิดจากของเล่นแล้ว พ่อแม่หรือผู้ปกครองอย่าวิตกกังวลมากเกินไปที่จะให้ของเล่น แต่พึงเลือกของเล่นที่มีคุณค่าเหมาะสมกับวัยและปลอดภัยให้แก่เด็ก ทั้งนี้เพราะของเล่นมีส่วนช่วยอย่างมาก และเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาสมองสุขภาพร่างกาย จิตใจ เสริมสร้างการเรียนรู้ทางร่างกายตามวัยของเด็กในระยะต่าง ๆ ตลอดจนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างสรร/พัฒนาบุคลิกภาพ และสถานการณ์ทางอารมณ์ ทำให้เด็กมีความรื่นเริงแจ่มใส สมดังคำกล่าวที่ว่า "จิตแจ่มใส อยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์" ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้เป็นพ่อแม่/ผู้ปกครองมีความสุขแล้วประเทศชาติยังได้พลเมืองที่ดี มีสุขภาพแข็งแรง ฉลาด ยืนจะส่งผลและประโยชน์ให้ประเทศชาติเข้มแข็ง มั่นคงและเจริญก้าวหน้า สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้เจริญทัดเทียมอารยประเทศประชาชาติโดยส่วนรวมมีคุณภาพชีวิตที่ดี